

OKLS3039

Opetusharjoittelu, OH3, 8 op (4 op+4 op)

kevät 2018

Yhteyshenkilöt

- ◆ Paula Rönnberg paula.ronnberg@jyu.fi
p. 040 805 3371
- ◆ Kaili Kepler-Uotinen kaili.kepler-uotinen@jyu.fi
p. 040 805 3336
- ◆ Anna-Mari Kyyrä anna-mari.kyyra@norssi.jyu.fi
- ◆ Huhtasuon yhteyshenkilö ismo.laitinen@jkl.fi
p. 014-2660736

OKLS3039 Ops:n mukaan

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa **arvioida** ja antaa palautetta tarkoituksenmukaisesti oppimisprosessin eri vaiheissa,
- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida laajoja ja **monialaisia oppimiskokonaisuuksia**,
- kykenee perustelemaan **pedagogiset valintansa**,
- osaa havainnoida, ohjata ja tukea erilaisia oppimisprosesseja.

Suoritustavat

- Yksilö- ja ryhmäohjaus ja oma opetus (suunnittelu, toteutus ja arviointi)
- Ilmiöpohjainen opetus ja erilaisten ilmiöiden tarkastelu

Sisältö

- Opetuksen ja oppimiskokonaisuuden suunnittelu, toteutus, arviointi ja palautteen anto
- Koulun toimintakulttuuri
- Oppimisen tuki ja oppilashuolto

Oppilaalle annettavan palautteen laatu

- ◆ Palautteen laatu arvioi sitä, missä määrin opettajan palaute laajentaa oppimista ja ymmärtämistä, sekä rohkaisee oppilaita osallistumaan.
- **Palautteen syklisyys** - edestakainen vuorovaikutus, sinnikkyys, jatkokysymykset
- **Tukeminen vihjein** – auttaminen, vihjeet, johdatellaan valmiiksi saattamista ja ajatusprosesseja
- **Rakentaa oppilaiden vastauksia** – laajentaminen, tarkentaminen, palautteen tarkkuus
- **Rohkaiseminen ja vahvistaminen** – pyrkimysten huomaaminen ja vahvistaminen, sinnikkyteen kannustaminen

Arviointiin liittyvä Bloomin tavoitetaksonomia

Taso

Muistaa

Vastaa kysymykseen

Muistaako opiskelija tietoja?

Verbit

Tunnistaa, listata, määritellä, nimetä, esittää, kirjoittaa, toistaa, yhdistää, löytää, järjestää

Ymmärtää

Pystyykö opiskelija selittämään ajatuksia ja käsitteitä?

Tulkita, antaa esimerkki, tehdä yhteenveto, päätellä, muotoilla uudelleen, raportoida, löytää, nimetä, luokitella, erotella, muokata, selittää

Soveltaa

Pystyykö opiskelija käyttämään tietojansa muussa tutussa yhteydessä?

Toteuttaa, suorittaa, käyttää, soveltaa, ratkaista, esitellä, valmistaa, selittää (kuinka), valita, laskea, muuttaa

Analysoida

Pystyykö opiskelija erottamaan olennaiset asiat?

Vertailla, organisoida, osoittaa ristiriita, erotella, jakaa, tutkia, luokitella, analysoida, arvioida, todistaa

Arvioida

Pystyykö opiskelija tekemään perustellun arvion tai päätöksen?

Arvostella, tehdä johtopäätös, vertailla, perustella, selittää, tulkita, suhteuttaa, kommentoida

Luoda

Pystyykö opiskelija luomaan uusia tuotteita, ajatuksia, näkökulmia?

Suunnitella, rakentaa, tuottaa, ehdottaa, kehittää, keksiä, yleistää, johtaa, laajentaa, muuttaa

Laaja-alainen oppiminen

- ◆ (Laajojen) oppimiskokonaisuuksien suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (pedagogiset valinnat)
- ◆ Oppiaineiden välisten yhteisten tai muuten loogisten sisältöjen hyödyntäminen laajemmaksi oppimiskokonaisuudeksi (esim. monialaiset oppimiskokonaisuudet, ks. <https://www.monialaiset.fi/>)
- ◆ L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- ◆ L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- ◆ L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- ◆ L4 Monilukutaito
- ◆ L5 Tieto- ja viestintäteknologia
- ◆ L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys
- ◆ L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Mitä tapahtuu taitotason kasvaessa?

- ◆ Oppilaan itseohjautuvuus, toimijuus ja aktiivisuus kasvaa
- ◆ Opettajan työn painopiste siirtyy opetuksesta kohti oppimisen ohjaamista (joka voi olla myös epäsuoraa)
- ◆ Oppimisympäristö laajenee
- ◆ Kognitiivinen toiminta syvenee: toistamisesta ja pintapuolisesta suuntautumisesta syväsuuntautuneeseen pitkäkestoiseen muistamiseen, kokonaisuuksien hahmottamiseen ja analysointiin
- ◆ Laaja-alaiselle osaamiselle asetetaan suunnitelmia ja tavoitteita
- ◆ Monipuolisuus ja tarkoituksenmukaisuus lisääntyvät käsi kädessä
- ◆ Yhteistoiminnallisuus kasvaa
- ◆ Monologisesta opettamisesta kohti yhteisöllistä tiedonluomista
- ◆ Ulkoisesta motivaatiosta sisäiseen motivaatioon
- ◆ Laaja-alaisen osaamisen kehittymistä arvioidaan järjestelmällisemmin

Opettajankoulutuksen 6 ydinosaamisaluetta

- 1. EETTINEN OSAAMINEN:** opiskelija pystyy tunnistamaan ja analysoimaan toimintaansa eettiseltä kannalta ja toimimaan ristiriitatilanteissa eettisten periaatteiden pohjalta.
- 2. INTELLEKTUAALINEN OSAAMINEN:** opiskelija perustaa toimintansa ja ammatillisen kehittämisensä tieteelliselle ajattelulle.
- 3. VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN:** opiskelija haluaa ja kykenee toimimaan yhteistoiminnallisesti vuorovaikutustilanteissa ja ryhmissä. opiskelija on kykenevä ja kiinnostunut kuuntelemaan toista ja kykenevä viestimään erilaisissa vuorovaikutussuhteissa.
- 4. KULTTUURINEN, YHTEISÖLLINEN JA YHTEISKUNNALLINEN OSAAMINEN:** opiskelija kykenee arvioimaan yhteisön arvoja ja toimintakäytänteitä ja osallistuu niiden kehittämiseen, esim. kykenee näkemään asioita toisin, arvioimaan ja muuttamaan niitä. opiskelija tunnistaa koulua ja kasvatusta koskevia käytänteitä ja monikulttuurisuuden ilmentymiä.
- 5. PEDAGOGINEN OSAAMINEN:** opiskelija kykenee suunnittelemaan, toteuttamaan, eriyttämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia oppimisprosesseja.
- 6. ESTEETTINEN OSAAMINEN:** opiskelija ymmärtää ihmisen kehollisena olentona, jolla on mahdollisuus kokonaisvaltaiseen moniaistiseen ympäristön kokemiseen. hän pystyy luomaan välitöntä ja ennalta määrittelemätöntä aistimista merkitsevän esteettisen todellisuussuhteen ympäröivään maailmaan.

Raportointi PROPEEN

- ◆ HARJOITTELUJEN SISÄLLÖT PYSYVÄT SAMANA JA NIISTÄ RAPORTOIDAAN EDELLEEN, MUTTA HARJOITTELUHAVAINTOJA JA -KOKEMUKSIA PYRITÄÄN JÄNTEVOITTAMAAN JATEORETISOIMAAN YDINOSAAMISALUEIDEN AVULLA.
- ◆ KUSSAKIN HARJOITTELUSSA ON MYÖS OMAT PAINOTUKSENSA TIETTYJEN YDINOSAAMISALUEIDEN KAUTTA.
- ◆ JOKAISEN HARJOITTELUN YHTEYDESSÄ PÄÄSTÄÄN EDELLEEN KÄSIKSI OMAANKEHITTYYMISEEN JA UUSIEN KEHITTYYMISTAVOITTEIDEN ASETTAMISEEN, NYT MYÖS YDINOSAAMISALUEIDEN AVULLA, MITKÄ OVAT TARKASTELTAVINA MYÖS MUISSA OPINNOISSA.

© Harjoitteluraportoinnin kehittämistiimi: Juha Saariaho, Aimo Naukkarinen & Johanna Kainulainen

Raportointia PROPEN näkökulmasta

OH1

- ◆ SYKSYLLÄ KÄYDÄÄN OSAAMISALUEITA LÄPI, OTETAAN KÄSITTEITÄ HALTUUN (PROPE-TYÖSKENTELY ALOITETAAN SYKSYLLÄ MUISSA OPINNOISSA)
- ◆ • KAIKKI OSAAMISALUEET
- ◆ • KEVÄÄLLÄ SYKSYN POHDINTAA TÄYDENNETÄÄN JA JATKETAAN HARJOITTELUKOKEMUSTEN OHJAAMANA

OH2:

- ◆ • SUUNNITTELU JA OHJAAMINEN
- ◆ • KAIKKI OSAAMISALUEET, 5. PAINOTTUU

OH3:

- ◆ • ARVIOINTI JA MONIALAINEN OPPIMINEN
- ◆ • KAIKKI OSAAMISALUEET, 3. JA 5. PAINOTTUVAT

OH4:

- ◆ • KOKONAISVASTUU OPETTAJAN TYÖSTÄ
- ◆ • KAIKKI OSAAMISALUEET, 1. JA 4. PAINOTTUVAT
- ◆ • AMMATILLISEN OSAAMISEN TARKASTELUA JA OMAN KEHITYSSIUNNITELMAN TEKEMINEN.

- ◆ Pohdi PROpessasi, kuinka oma opettajuutesi kehittyi [opettajuuden ydinosaamisalueilla](#), erityisesti 3. ja 5. osaamisalueilla, harjoittelun tavoitteiden ja sisältöjen kautta.
- ◆ OH3 ydinjuttujen lisäksi kirjoitetaan kaikista ydinosaamisalueista jotakin ja kirjoitus ja prosessin kuvaus täytyy kytkeä kirjallisuuteen edes jossain määrin.
- ◆ Propen yhdessä luvussa "Oppimista edistävä arviointi oh3-harjoittelussa" tulee kuvaus sitä, mitä olette harjoittelussa oppineet arvioinnista

Pohjana tarkka oppilashavainnointi 2-4 oppilaasta (vaan Normaalikoululla)

Arvioinnin keskiössä

- ◆ - jatkuva arviointi
- ◆ - monipuolisuus
- ◆ - vastavuoroisuus
- ◆ - vahvuudet ja tuen tarpeet: vahvuuksien korostaminen
- ◆ - realismisuus
- ◆ - kuinka arviointitieto tuodaan esiin

Arvioinnin kohteena OH3-harjoittelussa:

- 1) Oppiminen** (opinnoissa edistyminen, osaamisen tason arviointi suhteessa tavoitteisiin sekä palautteen antaminen näistä itsenäisesti ja vertaisten kanssa)
- 2) Työskentely** (työskentelytaitojen kehittäminen, itsenäinen ja vertaisten kanssa työskentely, taito suunnitella, toteuttaa ja arvioida työskentelyään, taito toimia vastuullisesti, parhaansa yrittäen ja vuorovaikutukseen kykeneminen)
  - sisältyy kaikkeen koulun toimintaan, myös osana oppiaineiden arviointia
- 3) Käyttäytyminen** (muiden ihmisten ja ympäristön huomiointi, yhteiset toimintatavat, säännöt, tilannetietoisuus ja hyvät tavat vuorovaikutuksessa)

Arvioinnin eri tapoja

◆ Menetelmät

- lähtötason arviointi (esim. testit, monipuoliset havainnot, havaintojen dokumentointi ja reflektointi)
- arjen vuorovaikutuksessa tapahtuva arviointi: palaute, keskustelut, itsearviointi, vertaisarviointi
- summatiivinen arviointi: esim. koe, testi, portfolio, arviointikansio, kirjoitelma, koko kehittymisprosessin arviointi
- Menetelmästä riippumatta oltava systemaattista

OH3:n ryhmät

◆ Ryhmä 1:

- viikot 14-17 Huhtasuo
- viikot 18-21 Normaalikoulu

◆ Ryhmä 2:

- viikot 14-17 Normaalikoulu
- viikoilla 18-21 Huhtasuo

OH3-yleisaikataulusta

- ◆ Viikko 14/18: suunnittelu- ja seurantaviikko, ohjauksia
- ◆ Viikot 15-17/19-21: luokkatyöskentelyä, ohjauksia, vertaisseurannat 5 h
- ◆ Harjoitteluraportin kirjoittaminen kannattaa suorittaa prosessina, jolloin oman työn reflektio tukee raportointia ja opettajuuden kehittymistä.
- ◆ Loppukeskustelun ajankohta (viikko 17/21-22) sovitaan opiskelija- ja luokkakokohtaisesti.
- ◆ Huomioi voimavarasi...

Viikko 14

- ◆ Tutustumista ja suunnittelua. Opiskelija ottaa itsenäisesti selvää luokan ja koulun käytänteistä, esimerkiksi havainnoimalla, haastattelemalla, tekemällä muistiinpanoja jne.
- ◆ Opetuksen aktiivista seuraamista väh. 16 tuntia ennen omaa opetusta. Opiskelija pyrkii saamaan luokasta mahdollisimman kokonaisvaltaisen kuvan erilaisia havainnointitapoja käyttäen.
- ◆ Tutustumisen ja havainnoinnin kohteita:

Huhtasuolla ja Normaalikoululla:

- Nimikkoluokan käytänteet ja toimintatavat / toimintakulttuuri
- Koulun ja luokan arviointikulttuuri

Huhtasuolla lisäksi:

- Oppimisen tukijärjestelyt: Valitse luokalta yksi oppilas, joka saa tehostettua tai erityistä tukea. Miten tuki näkyy oppilaan arjessa?
- Oppilashuolto: Ota selvää, mitä tukitoimia oppilas ja perhe voivat saada ja kuinka monialaiset oppilashuollolliset prosessit koululla etenevät.
- Monikulttuurisuus / moninaisuus koulun arjessa

Viikot 15-17

- ◆ Kirjalliset jakso- ja tuntisuunnitelmat lähetetään sekä luokanopettajalle että OKL:n ohjaajalle.
- ◆ Vähintään 16 opetustuntia. Opetus voi olla oppiainejakoista tai laaja-alaista luokan tarpeiden / tilanteen mukaan.
- ◆ Luokan opiskelijoiden ja ohjaajien yhteinen loppupalaveri Normaalikoululla ja Huhtasuolla.

Opiskelijan muistilista

- ◆ Opiskelija laatii henkilökohtaiset tavoitteensa yleisten (OPS2014; koulun OPS) tavoitteiden ja luokkaan tutustumisensa pohjalta.
- ◆ Opiskelija laatii jaksosuunnitelman ennen opetuksensa alkamista ja sen pohjalta täsmennetyt tuntisuunnitelmansa ennen kutakin opetusjaksoa (viimeistään edellisenä päivänä). Arviointi harjoittelun teemana näkyy selkeästi myös suunnitelmissa.
- ◆ Opiskelija arvioi omaa työskentelyään, vuorovaikutustaitojaan, kehittymistään, mahdollisia haasteitaan ja ammatillisia valmiuksiaan. Hän hyödyntää ja pohtii omaa toimintaansa ohjaavia periaatteita ja käyttötietoaan sekä kokoaa pohdiskelunsa jakson loputtua harjoitteluraportissaan (PROpe).
- ◆ Vertaisseuranta normaalikoululla **min. 5 h**: havainnointi, reflektointi ja raportointi **3** välituntia liikuntavälkkiksenä normaalikoululla
- ◆ **3** ruokailuvalvontaa normaalikoululla
- ◆ palautelomake

Oman toiminnan reflektointi

- ◆ Apukysymyksiä oman toiminnan reflektointiin:
  - Miten toimin vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa (tunnetuki)?
  - Miten annan ohjeet (ohjauksellinen tuki)?
  - Miten organisoin käytänteet ja aktiviteetit (toiminnan organisointi)?

OKL:n ohjaajan rooli

- ◆ Ryhmäohjaus :

- Johdattelu OH3-harjoitteluun/harjoittelun henkilökohtaiset tavoitteet
- Monialaiset oppimiskokonaisuudet /pedagogiset ratkaisut
- Palaute ja arviointi

- ◆ Raporttipalaveri

- ◆ Yksilöohjauksia

- ◆ Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Helsinki: Tammi. Saatavissa: <https://wiki.uef.fi/pages/viewpage.action?pageId=33656978>
- ◆ Eskelä-Haapanen, S., Hannula, M. & Lepola, M. 2015. Puhe pulppuamaan! Oppimista tukeva keskustelu. Jyväskylä: PS-kustannus.
- ◆ Ihme, I. 2009. Arviointi työvälineenä. Lasten ja nuorten kasvun tukeminen. Jyväskylä: PS-kustannus.
- ◆ Liinamaa, L., Luostarinen, A. & Peltomaa, I-M. 2017. Repullinen vinkkejä – Opas monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin. Otavan Opisto. Saatavissa: <https://www.monialaiset.fi/>
- ◆ Normaalikoulun perusopetuksen opetussuunnitelma. Saatavissa: <https://www.norssi.jyu.fi/alakoulu/opetus-ja-opiskelu>
- ◆ OPS2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Helsinki: Opetushallitus.

Huhtasuon opettajien yhteystiedot

- ◆ 1a Marinella Ketola
- ◆ 1b Anne Laurio
- ◆ 1c Kirsi Liuska
- ◆ 2a Satu Mutanen
- ◆ 2c Sakari Saukkonen
- ◆ 3b Janne Mustonen
- ◆ 4a Satu Hietala
- ◆ 5a Reetta Leduca
- ◆ 5b Marja Miesperä
- ◆ 6a Heikki Jyväsjärvi
- ◆ 6b Harri Koivisto

Vastuurehtori: Ismo Laitinen

- ◆ gsm: 014-266 0736
tekstiviestit: 050-420 6456
- ◆ Sähköposti kaikilla etunimi.sukunimi@jkl.fi (ilman ääkkösiä)
- ◆ A-jakson aloitus koululla TI 3.4. klo 8:00 ruokalan aula 1. krs.
- ◆ B-jakson aloitus koululla MA 30.4. klo 8:00 ruokalan aula 1. krs.